

Kongens Vænge 2
3400 Hillerød**Telefon** +45 38 66 50 00
Direkte 22 91 38 68
Web www.regionh.dk

Dato: 20. november 2018

Administrationens bemærkninger

Administrationen har med råstofplanlægningen frem til nu lagt til grund, at det ikke er muligt inden for råstoflovens rammer at inddrage eventuelle importerede råstofressourcer i opgørelsen over ressourcer svarende til 12 års forbrug i regionen.

Hvis der vurderes at være et udpegningsgrundlag inden for regionen efter en samlet interesseafvejning med råstoflovens § 3, er der tale om en ressource, der efter loven skal udlægges til opfyldelse af kravet om 12 års forbrug.

Råstoflovens § 3 angiver udtømmende, hvilke interesser, der kan indgå i afvejningen af lovens anvendelse og dermed også udpegningsgrundlaget af interesse og graveområder. På den ene side skal der lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervs-mæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på en række miljø-, natur- og samfundsmæssige interesser som er oplyst i bestemmelsen.

Svar fra Miljø- og fødevareministeren

Administrationen er blevet bekendt med miljø- og fødevareministerens svar af den 14. november på Nick Hækkerups spørgsmål til om, hvorvidt den råstofplan som regionen skal udarbejde, skal indeholde anvisning af, hvordan det forventede råstofforbrug i planperioden kan findes inden for regionens eget geografiske område, eller om regionen i råstofplanen tillige kan pege på, at det forventede råstofforbrug også skal hentes andre steder fra, f.eks. i naboregionen eller gennem import.

Svaret synes ikke éntydigt, men åbner op for en anden forståelse, hvorefter det vil være muligt at inddrage andre kilder såsom importerede råstoffer, råstoffer fra andre regioner og sø-materialer i råstofressourcerne, der skal være til rådighed i den regionale råstofplan.

På baggrund af Nick Hækkerups spørgsmål af henholdsvis den 3. og 30. oktober 2018 har administrationen den 2. november 2018 fremsendt spørgsmål til miljø- og fødevareministeriet vedrørende forståelse og konsekvenser af miljø- og fødevareministerens svar på spørgsmål 2 stillet 3. oktober 2018. Herunder en præcisering af forholdet til § 3 i råstofloven.

Administrationen har sen aften den 19. november 2018 modtaget svar på spørgsmålene. I svaret til regionen præciserer ministeriet, at regionen som udgangspunkt skal udlægge graveområder og råstofinteresseområder til en planperiode på mindst 12 år, jf. råstoflovens § 5, og at regionen som udgangspunkt skal udlægge graveområder til at dække ressourceefterspørgslen i 12 år. Udlægningen skal ske på baggrund af regionens afvejning af de hensyn som er op-listet i råstoflovens § 3.

Det anføres videre, at hvis der er efterspørgsel efter en helt særlig kvalitet af råstoffer, som ikke findes inden for egen region, kan det være nødvendigt at planlægge for råstoffer, der hentes fra naboregionen eller ved import fra udlandet eller indvinding på søterritoriet.

Svaret vedlægges notatet som bilag.

Administrationen vil gennemgå svaret og udarbejde en redegørelse for hvilken betydning svaret har for den fremtidige administration af råstofloven. Redegørelsen vil være klar inden miljø- og klimaudvalgets møde den 27. november 2018, således at den kan danne grundlag for udvalgets drøftelser om sigtelinjer for udarbejdelse af den kommende Råstofplan 2020.

Det frie marked og afgiftsstruktur som vilkår for regional koordinering

I forhold til muligheden for import af råstoffer til at dække regionens råstofbehov skal det understreges, at råstoffer omsættes på det frie marked på markedsvilkår. De afgørende faktorer for, hvor langt væk råstofferne hentes, er prisen på råstofferne og prisen på transport. Råstoffer har i sig selv en relativt lav værdi i forhold til deres vægt og volumen. Dette betyder, at transportafstande hurtigt får en væsentlig betydning for den samlede pris. Såfremt der er et ønske om at øge andelen af importerede råstoffer, skal der ændres på afgiftsstrukturen på råstofområdet med henblik på at øge prisen på de primære råstoffer, således at det bliver økonomisk attraktivt at hente råstoffer over større afstande.

Hvis den fremadrettede fortolkning af loven er, at regionen kan planlægge at dække behovet for råstoffer via import fra udlandet eller fra de øvrige regioner, uden at der sker en ændring i afgiftsstrukturen vil konsekvensen sandsynligvis blive, at der kommer et øget pres på Region Sjællands råstofressourcer. Det betyder, som der står i svaret, at der bør ske en øget koordinering regionerne imellem og en fælles regional afvejning af hensynene nævnt i § 3 i råstofloven. Desuden er der stor sandsynlighed for at prisen på bygge- og anlægsarbejder vil stige, grundet den øgede udgift til transport.

Miljø- og klimaudvalgets behandling og fortsat politisk proces

Regionens miljø- og klimaudvalg skal på deres møde den 27. november 2018 drøfte sigtelinjerne for det fremadrettede arbejde med Råstofplan 2020. I denne drøftelse indgår, hvilke tiltag regionen fra politisk hold kan iværksætte med henblik på at sikre et fremadrettet bæredygtigt udbud af råstoffer i regionen og i Danmark som helhed.

Her præsenteres f.eks. muligheden af, at der fra politisk hold rettes henvendelse til miljø- og fødevarerministeren, f.eks. via Danske Regioners miljø- og klimaudvalg, med forslag om at miljø- og fødevarerministeren omsætter den hjemmel, der er givet i § 4 i råstofloven, til at sikre en ressourceøkonomisk anvendelse af råstofforekomsterne, ved at fastsætte regler om:

1. Mængden og kvaliteten af de råstoffer, der må anvendes ved udførelsen af bygge- og anlægsarbejder,
2. at der ved udførelsen af bygge- og anlægsarbejder skal anvendes affalds- eller erstatningsprodukter eller ske genanvendelse,
3. mængden og kvaliteten af de råstoffer, der må anvendes ved fremstilling af industriprodukter,
4. oparbejdning af visse råstofkvaliteter i forbindelse med indvindingen, og
5. at affalds- eller erstatningsprodukter samt oprensings- og uddybningsmaterialer (klapmaterialer) fra det danske havområde skal nyttiggøres eller genanvendes som råstoffer.

Denne hjemmel er på nuværende tidspunkt ikke udnyttet af miljø- og fødevarerministeren. Såfremt miljø- og fødevarerministeren udnytter hjemmelen, f.eks. ved at etablere nye incitamentsstrukturer eller stille nye regler op for kvalitetsstandarder i bygge- og anlægsbranchen, kan der ske en bedre udnyttelse af de forskellige råstofkvaliteter herunder de sekundære, og der kan ske en bedre udnyttelse af sø-materialerne.

Såfremt der gives mulighed for, at regionerne i deres råstofplanlægning kan indregne anslåede bidrag fra genanvendte/genbrugte materialer til opfyldelse af kravet om 12 års forsyning, kan det give et større fokus på genanvendelse af bygge- og anlægsaffald, hvilket vil medføre en bedre udnyttelse af råstofressourcerne.

Regionerne har overfor miljøstyrelsen anbefalet, at der i regi af en fælles strategi på råstofområdet kigges på en række af de ovenstående tiltag med henblik på at sikre en ansvarlig produktion og forbrug af Danmarks råstoffer.

Alle disse tiltag vil have effekt på behovet for nye primære råstoffer og dermed på behovet for udlæg af nye graveområder.

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 14. november 2018

Miljø- og fødevarerministerens besvarelse af spørgsmål nr. 143 (MOF alm. del) stillet 30.10.18 efter ønske fra Nick Hækkerup (S).

Spørgsmål nr. 143

”Vil ministeren i forlængelse af svaret på MOF alm. del – MFU spm. 2 oplyse, om den råstofplan som regionen skal udarbejde, skal indeholde anvisning af, hvordan det forventede råstofforbrug i planperioden kan findes inden for regionens eget geografiske område, eller om regionen i råstofplanen tillige kan pege på, at det forventede råstofforbrug også skal hentes andre steder fra, f.eks. i naboregionen eller gennem import”

Svar

Regionerne skal generelt i deres forvaltning inddrage alle de hensyn, der er efter råstofloven, herunder hensynet til råstofressourcernes omfang og kvalitet, sikring af råstofressourcernes udnyttelse og erhvervsmæssige hensyn.

I den gældende vejledning om administration af råstofloven angives, at råstofplanen bør indeholde en redegørelse for de kortlagte råstofforekomster (art, kvalitet og mængde), det forventede samlede behov for råstoffer og den forventede produktion inden for regionen i planperioden, igangværende grave og udlagte graveområder, samt en belysning af råstofstrømmene, herunder import- og eksportmængder og en vurdering af bidrag fra sømaterialer.

Det fremgår desuden af vejledningen, at regionsrådet i forbindelse med planlægningen bør være opmærksom på den geografiske fordeling af områderne til råstofindvinding og mulighederne for at tilstræbe en forsyningsstruktur, hvor der er balance mellem udbud og efterspørgsel efter råstoffer af hensyn til en begrænsning af det samlede transportbehov.

I Naturstyrelsens notat fra 2014 vedr. Råstofplan 2016, fremgår:

”Råstofplanen skal indeholde en opgørelse af forventet behov for de væsentligste råstoffer. Behovet for råstoffer skal sættes i forhold til råstofressourcerne i eksisterende grave (tilladelser) og udlagte graveområder i råstofplan 2016. Det skal fremgå af råstofplanen, hvordan råstofbehovet for den enkelte region skal dækkes ind, herunder om der indhentes råstoffer fra andre regioner eller fra søterritoriet”. Det fremgår desuden af notatet, at regionen skal udlægge råstofgraveområder i et sådant omfang, at råstofefterspørgslen i råstofplanens periode (12 år) kan tilgodeses.

I forhold til inddragelse af råstoffer fra andre regioner, import eller indvinding fra søterritoriet skal det bemærkes, at uagtet at det ikke fremgår eksplicit af vejledningen, så bør der ske en koordinering mellem regionerne i forbindelse med planlægningen. Tilsvarende bør også statslige myndigheder inddrages i fornødent omfang, f.eks. i forhold til forventede behov for store mængder råstoffer til

statslige anlægsarbejder. Det er Miljø- og Fødevarerministeriets forventning, at dette vil blive præciseret i forbindelse med en kommende revision af vejledningen.

Det skal fremhæves, at selvom råstofloven ikke indeholder krav om, at regionen skal finde hele sit eget forbrug inden for eget areal, så skal regionerne i deres planlægningen lægge vægt på alle de hensyn, der er oplyst i råstoflovens § 3, herunder sikre råstofressourcernes udnyttelse og tage erhvervsmæssige hensyn. Det skal bemærkes, at hensynene i lovens § 3 ikke er afgrænset til alene at vedrøre hensyn i den eller de enkelte regioner, men derimod er et udtryk for, at der skal foretages en samlet samfundsmæssig vurdering.

Jakob Ellemann-Jensen

/

Kristian Hovgaard Juul-Larsen

Fra: Kristian Hovgaard Juul-Larsen <krhju@mfvm.dk>

Dato: 19. november 2018 kl. 22.25.31 CET

Til: Carsten Bagge Jensen <Carsten.Bagge.Jensen@regionh.dk>

Cc: CRU-FP-raastoffer <raastoffer.center-for-regional-udvikling@regionh.dk>, Mette Louise Koch <mlkoc@mfvm.dk>

Emne: SV: Hasteforespørgsel vedrørende forståelse og konsekvenser af Miljø- og Fødevareministerens svar på spørgsmål 2 (MOF alm. del.) om råstofplanlægning stillet 3. oktober 2018

Kære Carsten

Jeg vender hermed tilbage med svar på din nedenstående henvendelse af 2. november samt vores efterfølgende telefoniske opfølgning.

Som jeg nævnte for dig telefonisk, har vi drøftet sagen med Miljøstyrelsen, og kan på den baggrund give jer følgende svar:

Spørgsmål 1

Skal regionen udelukkende udlægge graveområder til 12 års forbrug af de kvaliteter, der findes inden for regionsgrænsen og således ikke udlægge graveområder til at dække det samlede forbrug af råstofferne sand, sten og grus og af ler.

Regionen skal lave en samlet plan for indvinding og forsyning af råstoffer i regionen. Der skal som udgangspunkt udlægges graveområder og råstofinteresseområder til en planperiode på mindst 12 år, jf. råstoflovens § 5a. Hvis der er efterspørgsel efter en helt særlig kvalitet af råstoffer, som ikke findes inden for egen region, kan det være nødvendigt at planlægge for råstoffer, der hentes fra naboregionen eller ved import fra udlandet eller indvinding på søterritoriet. Der henvises i øvrigt til svar på spørgsmål 2.

Spørgsmål 2

Forudsætter en beslutning om, at regionen vil finde de nødvendige råstoffer uden for regionens areal, at det ikke er muligt at skaffe adgang til egnede råstoffer efter en samlet afvejning af hensynene oplyst i § 3 i råstofloven. Eller kan der tages en politisk beslutning om ikke at udlægge flere graveområder inden for regionsgrænserne båret af andre hensyn, og blot planlægge at dække behovet ved import fra naboregioner, udlandet eller søterritoriet? Såfremt der er tale om, at det ikke skal ske på baggrund af en afvejning efter § 3, er det så vurderet, om det vil have forretningsmæssige konsekvenser for de små lokale indvindingsvirksomheder?

Svar:

I henhold til råstoflovens § 5a skal regionen udlægge grave- og råstofinteresseområder på baggrund af en vurdering af udviklingen i regionen og de hensyn, der er nævnt i lovens § 3. Af lovens § 3 fremgår en beskrivelse af de hensyn og interesser, der skal vurderes og afvejes mod hinanden, herunder erhvervsmæssige hensyn. Det er den

enkelte region, som foretager den konkrete afvejning af disse hensyn i forbindelse med planlægningen og udlægning af grave- og interesseområder.

Listen i § 3 er udtømmende. Det vil sige, at det ikke er muligt for regionen at inddrage andre hensyn i planlægningen. Ved vurderingen af i hvilken grad der skal udlægges interesse- og graveområder, er det således ikke muligt at indregne et generelt ønske om at dække råstofbehovet i regionen ved import frem for at udlægge grusgrave. Regionen skal som udgangspunkt udlægge graveområder til at dække ressourceefterspørgslen i 12 år. Udlægningen skal ske på baggrund af regionens afvejning af alle de i loven oplyste hensyn. Afvejningen mellem hensynene kan således betyde, at det ikke er muligt at udlægge graveområder, selvom der er en tilgængelig råstoffressource.

En beslutning om at finde nødvendige råstoffer uden for regionens areal forudsætter dermed, at resultatet af den samlede afvejning af de hensyn som er nævnt i § 3 medfører, at det ikke er muligt at skaffe adgang til egnede råstoffer i regionen. Eller alternativt at en konkret råstofftype slet ikke forefindes i regionen.

Spørgsmål 3

Såfremt der kan planlægges med at dække behovet ved import fra naboregionen, udlandet eller søterritoriet, hvorledes sikres det så, at der ikke opstår et underskud af råstoffer, f.eks. hvis den samme råstoffressource forudsættes brugt i mere end én region.

Svar:

I en situation hvor en region må dække dele af sit behov ved import af råstoffer, bør der ske en koordinering mellem regionerne i forbindelse med planlægningen. Tilsvarende bør også statslige myndigheder inddrages i fornødent omfang, f.eks. i forhold til det forventede behov for store mængder råstoffer til statslige anlægsarbejder.

Jeg håber, at I med besvarelsen har fået afklaret jeres spørgsmål. Vi stiller naturligvis også gerne op til et møde, hvis I har behov for yderligere afklaring.

Med venlig hilsen

Kristian

Kristian Hovgaard Juul-Larsen

Kontorchef | Ressourcer og Forsyning
+45 22 15 77 45 | krhju@mfv.dk

Miljø- og Fødevarerministeriet

Departementet | Slotshomsgade 12 | 1216 København K | Tlf. +45 38 14 21 42 |
mfvm@mfv.dk | www.mfv.dk

[Facebook](#) | [Twitter](#) | [Instagram](#) | [LinkedIn](#)

Fra: CRU-FP-raastoffer [mailto:raastoffer.center-for-regional-udvikling@regionh.dk]

Sendt: 2. november 2018 15:57

Til: Kristian Hovgaard Juul-Larsen

Cc: Carsten Bagge Jensen; Mie Lausten; Helle Okholm; Mette Simonsen

Emne: Hasteforespørgsel vedrørende forståelse og konsekvenser af Miljø- og Fødevarerministerens svar på spørgsmål 2 (MOF alm. del.) om råstofplanlægning stillet 3. oktober 2018

Vedlagt er hasteforespørgsel vedrørende forståelse og konsekvenser af Miljø- og Fødevarerministerens svar på spørgsmål 2 (MOF alm. del.) stillet 3. oktober 2018, med bilag.

Med venlig hilsen/ kind regards

Carsten Bagge Jensen

Enhedschef

Head of Unit

Direkte: (+45) 38665610

Mobil (+45) 24790216

E-mail. carsten.bagge@regionh.dk

Region Hovedstaden/Capital Region of Denmark

Del af Greater Copenhagen

Center for Regional Udvikling

Miljø og Ressourcer

Kongensvænge 2

DK-3400 Hillerød